

SZABADSÁG.

A „Szabadkai Közlöny“ helyett

kiadja: Szalay László A. ügyvéd.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap. Egyes szám ára 15 kr.

Kapható úgy a szerk.-nél, mint a helybeli könyvkereskedésekben, és Krécsey Gy. könyvtőnél. — Ugyanazoknál előfizetések is elfogadtnak.

A szerkesztőség és kiadó-hivatal:

VII. kör. Vitéz-sz. 337. házz. hová a közlésre szánt levelek, előfizetések és hirdetések intézandók.

Hirdetések felvételnek: Budapest: Haasenstein és Vogler, Goldberger A. V. és Barna Tivadár.

Bécsben: Haasenstein és Vogler, Dukas M. Schalek Henrik, Stern Mór, Oppelik A., Danneberg J., továbbá a külföld minden nevezetesebb hirdetés felvétel iródban.

A „Nyitőr“ sora 15 kr.

ELŐFIZETÉSI DÍJ HELYBEN:
Egész évre 6 frt — kr.
Félévre 3 „ — „
Negyed évre 1 „ 50 „
VIDÉKRE POSTÁN KÜLDVE:
Egész évre 6 frt 60 kr
Félévre 3 „ 30 „
Negyedévre 1 „ 65 „
Hirdetési díj:
az elfoglalandó tér nagysága és alakja szerint, s ezen felül minden beiktatásnál 30 kr. kintestári illeték fizetendő.

Szinészetünk és a városi színház.

II.

Ez ügyben lapunk mult számában mondtak óta váratlan fordulat állott be.

F. évi mártius 17-én este körlevelek röptettek szét városunk több, a szinészet iránt még lelkesedni tudó polgáraihoz, melyben felhívták az illetők hogy 18-án d. e. 11 órakor a város-ház kis termében sziveskedjenek megjelenni. hol Jankovits Aurél főispán egy, a várost közlelő érdeklő ügyben óhajt tanácskozni.

A meghívásnak szép eredménye volt.

Megjelent az elnöklő főispán és a jegyzőkönyvet vezető főjegyzőn kívül: Dr. Guln György, Zomboresevi Ferenec, Kovacsits Agoston, Varga Károly, Dr. Pertits József, Pertics Mihály, Csikv kir. ügyész, Pinkovits ügyész, Váli Béla, Mácskovits Titusz, Dr. Rádics, Szőregyh. Mamuzsits Agoston, Polyakovits Alajos, Rác Vilmos, Jóó, Dr. Szilassi, Jankovits Kázmér, Szárics Bertalan, Gálv György, Haverda Mátyás, Dr. Milkó, Dr. Gvorgevits Szredoje, Dr. Schaffer, Birkás Gyula, Farkas Zsigmond, Miloszavlyevits Milán, Dr. Kráhl Lipót és Szalay László.

A főispán hosszas beszédben megemlékezett szinészeti viszonyainkról, s azon indítványt tevő, hogy tennék lépéseket az iránt, miszerint egy „Bács Bodrogh megyei szinikerület“ alkotatték, melynek központja Szabadka lenne.

El nem mulaszthatjuk üdvözölni a főispánt e kezdeményezésért, mert hiszünk, hogy ha kezébe vette e nagy jelentőségű és nemes célra törekvő ügyet, nem fogja engedni, hogy az már esirájában elenyésszék, hanem oda törekszik, hogy az eszme minél előbb és minél hatalmasabban keljen ki a gyakorlati élet számára.

A főispán által elmondottakkal a jelen ügyben tökéletesen egyet értünk. Szabadka város az egyetlen egész Bács megyében, a hol egy jó szintársulat egész télen át eredménnyel működhetik. Ha most csatlakozik hozzánk Zombor, Baja, Ujvidék, talán Zenta és esetleg Pancsova is, ha e hatóságok nem rettennek vissza némi anyagi áldozattól sem, úgy az ország vidéki szintársulatai között a Bács megyei lehetne a legelső!

Szabadka város. — miként mult számunkban is említettük. — emelje fel az évi segélyt 3—4000 forintra. járuljon ehhez ezenfelül aránylag minden szomszéd város a szerint, a mint a

társulatot igénybe óhajtja venni. Így a szintársulat évi segélyezése 6 vagy 7 ezer forintra menne, és a mai pártolás mellett oly helyzet teremtetnék, hogy nemcsak a szinészet jövője lenne biztosítva, de biztosítatnék a közönség is, hogy szini előadásai vetélkednének a budapestiekkel!

A társulat nem szervezkednék egy évadra, hogy aztán szétfutva az ország minden tája felé, jövő évre ismét egymást nem ismerősökkel jelenjenek meg a nagy közönség előtt. Együtt maradván, folytonosan működve, egymás előnyeit hibáit kiismerve, lenne oly összetartott szintársulatunk, a mely bármily szakértő bíralatát is bátran kiállaná.

A jelzett értekezleten többen szólottak a tárgyhoz, s még Mamuzsits Agoston sem idegenkedett az eszmétől, jöllehet pár hónap előtt épen ő nevette ki Szalay Lászlót a városi közgyűlésen, a mikor ez utóbbi Temesvár példáját mondá legalább részben utanzandónak, hol a szintársulat évi 8250 frt segélyben részesül.

Es jól van ez így.

Ily közgyűlésnél nem szabad pártállást foglalni, nem lehet ellenzékenkedni, itt tenni, sietni kell, ha mindjárt áldozatok árán is.

Több mint egy órai tanácskozás után határozatba ment, hogy Szabadka város szinügyi bizottsága dolgozza fel a részleteket, ezután a városi tanács tenné magáévá az ügyet, és érintkezésbe lépve a szomszéd hatóságokkal, megteremtené a megyei állandó szintársulatot. Adja isten, hogy várakozásunk meddő ne maradjon!

Rendkívüli közgyűlésünk.

Miként lapunkban jelezve volt, a polgármester a mult vasárnapra rendkívüli közgyűlést hívott össze, hogy határozatnak az általunk is annyiszor megénekelt vágóhid sorsa fölött, és intézkedjenek egy új vágóhid felépítése iránt.

Mamuzsich Lázár esetelte a mai elviselhetlen helyzetet, okadatolta egy új vágóhidnak haladék nélküli felépítését, mire Macskovits Titusz és Lévy Simon illetve iparkodtak meggyőzni a jelen voltakat, hogy ez az építkezés, bár negyvenhét ezer forintba kerül, semmi új terhet nem ró a hatóságra, mert ha a húsárosok minden jószágukat kötelesek lesznek a vágóhidon ölni le, úgy az ott beszedendő díjjából évenként mintegy ötezer frt tiszta hasznunk marad, s az épület önmagát is kifizeti részletekben.

Mamuzsich Agoston ellenezte az építkezést, s azt akarta keresztülvinni, hogy ha építünk, csupán a mai igényeket vegyük figyelembe, s ne építsünk most akkora vágó-

T á r c z a.

A „Sötét lapok“ból.

Kétségbeesés perczében.

Nem vagyok megváltó, csak vétkező ember. Az én sorsom keze mégis egyre csak ver. Szentlélek galambja nem lebeg felettem. De azért rám törnek örülm, vesztett.

Szárnya-szegett lelkem földre van terítve. Porba van tiporba étem, szívem üdve. Tövissele öveztek, lánzsával átdöftek, Szegény szívem, téged meg is feszítettek.

A megváltó isten, a fára vert isten. Égi hatalmából föltámadt könnyem. Ó de én, az ember, ha meghalok egyszer. Mély halottaimból sohsem ébredek fel.

A sport szó értelme.

Miután általános szokás a sport szó alatt mindazt érteni, a mi a lóra vonatkozik, sőt rendszeren és kizáróan mindazt, a mi a lóversenyyel a verseny pályával s a vadászlovaglásal szoros összeköttetésben van, azt hiszem, hogy a sport érdeklődésében fekszik, ha e szó tulajdonképeni értelme megmagyaráztatik. Alapozgattam valamennyi magyar szótárt, kutatva azt, vajjon nyelvtudásaink hogyan fordították ezen angol szót magyarra, de egyikében sem találtam egyetlen szót, mely értelmét visszaadná. — Daczára szóbőségének a német nyelv sem bír oly szóval, mely a sport szó értelmét pontosan visszaadná.

Részben e körülménynek tulajdonítom, tehát amaz előítéleteket, melyek kivált polgárfi-

körökben a sport jüvésével szemben uralkodnak értem t. i. azokat az előítéleteket, s azt a felfogást, mely szerint „sport“ alatt időt rabló költségesség, csupán gazdag nagy urakhoz illő uridkedelmek értendők. Némely társadalmi körökben a balhíben a legújabb időben gombamódra szaporandó erkölcs szónokok megerősítették. Ez alatt ama hírlapírókat értem, kik azt a feladatot tűzték maguk elé, hogy minden korszerű, minden közhasznú intézmény ellen harcoljanak, kik mindent bírálgatnak, kik mind a mellett, hogy maguk is erkölcs-telenek, még is folyton erkölcsöt prédikálnak mit pedig csak azért tesznek, mert tisztátalan jellemük miatt azon körökből kizárják, melyek szabad időben a nemes sporttal foglalkoznak: értém ama bizonyos urakat — s a revolver-lapok tulajdonosait, kik elszigeteltségük miatt hosszút torralva elvarratt a lóversenyek és a sport egyéb ázai ellen szüntelenül buzognak.

A mondtak után legyen szabad, hogy a sport szó legizább tulajdonképeni értelmét megmagyarázzam.

Sport alatt a szakértők mindazoknak a testi gyakorlatoknak és foglalkozásoknak megjelölését érti, a melyeknek gyakorlása szívet és testet erősítő élvezetet nyújt; egy oly élvezetet, mely még a test egészségét előmozdítja, a lelket is élénkíti s ama szellemet felébreszti, mely a férfival a férfiaság teljét érezteti.

Világos tehát, hogy a sport nem csak a lófutásokra, vadászlovaglásra és tüdő versenyekre terjed ki, hanem, hogy épen úgy a löfegyverrel való vadászatot, a tornászatot, a vívást, uszást, ezallovészetet, evezést, vitorlázást, a táncot, koresolyázást, kard s ökölvívást, labdázást, és még efféle testi gyakorlatokat foglal magában.

Tagadhatlan, hogy mind a testi gyakorlatok az ember testére a legjótékonyabb hatással vannak. — Mindenki, bár mely társadalmi osztályhoz tartozzék is az illető, minden esetre előnyösebb és erkölcsösebb dollog, ha szabad idejében a sport bár mely ágát is üzi, miutha a koresma vagy kávéház

A magyar nép közmondásossá vált lovasiassága, és minden férfias foglalkozás iránt tanúsított előszeretettel szemben a sport iránt eddig mutatott közönyös részvétlensége a sport tulajdonképeni jelentősége és értelme fel nem ismerésének és megértésének rovandó fel.

Angliában a sport kedvelése a virágzás legmagasabb fokát érte el s ugyszólván a nemzet husába vérebe ment át. Ott a turt celebrítái vagy kedvelői nem találják méltóságukon alóli dolognak azt: hogy a nép közé vegyülve fogadást tegyenek az ökölvívás, uszás vagy halászat, angoluszás, evezés, stb. sport szakmájában is. — Ott egy verseny napot ünneppapnak tekintenek! a Derby napon százezrek sietnek Nevmarket felé, s a néző közönségben London valamennyi társadalmi osztályai vannak képviselve. Természetes tehát, hogy ily lelkesedés és előszeretettel mellett a sport összes ágazatai virágoznak.

A sport jelentősége már a homályos ókorban is kellően méltatott volt kelet összes népeinél, később meghonosult Rómában és Görögországban is, sőt Európa keresztény népei is gyakorolták sok nemeit. Így léteztek pl. a mult századokban a templom szentelési ünnepek (bucsu vagy Kirchweihfest) alkalmából a labdajátékok, golyó és sulyok dobása, mászás, verseny ugrás, és futásból, ló és kosi versenyek ijlvészethől később löfegyverrel való céllovészet, stb. álló népünnepek, sőt vannak vidékek a hol az ösök e szokása ma is divik és tiszteltben tartatik.

Minden esetre célirányosabb és érdekesebb is volna, ha mai népünnepeken is őseink hajdani játékeit felelevenitenénk a helyett, hogy díjakat tűzünk ki a leghosszabb füleknek, legnagyobb kezek, lábaknak, a legnehezebb testsúlynak és több efféle hasonló abnormitásoknak.

Tagadhatatlan, hogy a sport iránti érdek mi nálunk is kezd örvendetes arányokban és szélesebb körökben terjedni, miután jótékony befolyása a test fejlődésére, mozdulatainak nemesítésére s. t. az összes orvosok és számtalan nevelde igazgatók által elismertett. A koresolyázás a tanuló ifjuság előtt ma

már nem tiltott szórakozás, s a tornászat hivatalosan rendszeresített a népiskolák számára.

Ma már több városban atletikai, evező vadász, lövész és egyéb sportegyletek léteznek, a melyek dícséretre méltó, élénk működést fejtenek ki. Sok buzgó hívet kívánunk nekik, mert csak a sport iránti érzék az, mely arcanumot képez az itt ott fejt felütő nyárs-polgári szellem terjedése ellen.

Sőt a leánynevelés terén is mindinkább tért hódít annak a felismerése, hogy a különböző sportnemek üzése mily áldásos és hasznos befolyást gyakorol a női testre.

Ha már nem akarjuk leányainkat, mint a meglegházi növényeket minden légjárástól megóvni. A körültekintő szülők már régen belátták, hogy a modern fiatal hölgyeknek, tornászni, lovagolni uszni, koresolyázni, távgyalogolni stb. tudnia kell. Hogy pedig a fiatal hölgyek, mily szenvedéllyel, előszeretettel és virtuozitással üzik a nemes sportot, és kivált a koresolyázást, anélkül, hogy ez által a nőességből valamit vesztenének arról mindenkinek alkalma nyílik meggyőződni, ha a budapesti város ligeti tohoz kirándul, hol szavainknak igazságáról őszinte örömmel meggyőződhetik.

Ma már vannak hölgyek, a kik maguknak az egyes sportnemekben kiváló hirnevet szereztek; kitünő lovasnőket említeni annál kevésbé szükséges, miután ő felsége a királyné maga s a haza több magas rangu urhölgye is e tekintetben ragyogó példaképekként tündökölnék. De miért is maradna vissza a jelenkor nő nemzedéke ősei mögött? A sport edzi és erősíti az egészséget és a testet, és különösen kiemelendő, hogy a legtöbb igazi sporting — hölgyek egyuttal a legjobb feleségek háziasszonyok és a legkitünőbb anyák voltak.

Bányafy Frigyes.

hidat, a mekkorára talán 50 év múlva sem lesz — ő szerinte — szükségünk.

Csodálkozunk ezen a felfogáson. Ha ki van mutatva, hogy ez építkezésből nem lehet nem háromhat, ki van mutatva a statisztikai adatokból, az az az, hogy a városi közönségnek, mint a magyar ember mondja: „nem essz se füle se farka!”

A polgármester helyesen eszelekedett, a mikor kijelenté, hogy a felelősséget ez ügyben magára nem vállalja, s ha a ministerium más utat keresend, hogy építkezésre szorítson bennünket ám feleljen a következményekért a közgyűlés, miért is névszerintí szavazást rendelt el.

A kik a tanács javaslatát fogadták el, hogy t. i. építsünk 47 ezer frtert vágóhidat, azok „igen”-nel, a kik az építést ellenzik, „nem”-mel szavaztak.

A szavazás felette érdekes volt. Nyilatkozott az egyéni meggyőződés, és Mamuzsich Agoston mellett szavaztak oly egyének, a kik egyébként eszméi után nem indultak soha, míg ellene szavaztak olyanok, a kik majd mindenben vakon követő hivei néki.

Erdekesnek tartjuk a szavazókat névszerint is felsorolni.

Igennel szavaztak: Mamuzsich Lázár, Hevér Géza, Dr. Gyorgyevits Szredoje, Lévy Simon, Szigethy József, Kuluncsics József, Lénárd István, Mucsy György, Mácskovits Titusz, Dr. Mikló Izidor, Kovacsics Agoston, Varga Károly, Schuihof Herman, Antunovits Máté, Váli Béla, Jakobcsics Béla, Weinhut Adolf, Geiger Mór, Sztipits János, Prokeseh Mihály, Szárics Bertalan, Vujkovits Czvin Pál, Lipoz encsits Tamás, Pukkel Sándor, Jakobcsics Antal, Brauehler Henrik, Körpel József, Baumgarth Nándor, Szalay László, Honko Daniel, Beszedes István, Horvath József, Szandarovits Felix, Sztanovits József, Múassinn Ignacz, Boniczky Lukács, Gy. Mamuzsich Balazs, Gabris Áajos, Mamuzsich György, Vukovics Lajos, Lames György, Mácskovits János, Frajezskovits Jakab, Vukovits Simon, Boas piri Antal, Horvath Károly, Milosevics Miklós, Mamuzsich Gergely, és Krnyaiszky Puskas Istvan.

Nemmel szavaztak: Dimitrievits János, Lipozsenesits Pál, Malagurszky Simon, Petrik Jozsef, Kadar Mihály, Horvath Akasztai Daniel, Vojnits Hajdu Sándor, Milodánovits Jakab, Bónics Mihály, Rozsits János, Pertus Albert, Szenderovits Márk, Kuluncsics Bódo, Páncsics József, Németh Péter Peies József, Presburger Fülöp, Tamasi József, Buday József, Peies Miklós, ifj. Balázs István, Hoffmann Antal, Pertics Simon, Kuluncsics Tamás, Sztipits Máté, Polyakovits Albert, Gabrics János, Kuluncsics Márk, id. Balázs piri István, Varga István, Sári Szabó László, Kuluncsics Lázár, Mamuzsich Agoston, Bruck Ferencz, Vörös Mátyás, Gálly György, Varga Horgosi Péter, Körtvélyesi István, Jaramazov Lőrincz, Kis Dógyi Menyhért, és Ruszki Mladen.

Szavaztak tehát összesen 89-en. Ebből igennel szavazott 48, nemmel szavazott 41 tag, és így az új vágóhid kiépítése 7 szö többséggel határozatba menvén, az ügyiratok a belügyministeriumhoz felterjesztetni rendeltettek.

Szinészetünk.

Az idény vége felé közeledik, mi a színházon mindenképen meglátszik. A színpadon fegyelmetlenség uralkodik, a nézőtören üresség; a műsor csupa ismétlésekből áll. Közel voltunk már ahhoz, hogy azon szegyen érje Szabodkát, miszerint egy szintársulat nem képes magát az egész idényen át fentartani. E szegyenről főleg a vendégzereplések óvtak meg bennünket s most is Pálmay Ilka vendégzereplése tartja a lelket a szintársulaton meg a publikumban is.

Szombaton (márczius 14-én) volt Pályi Nina jutalomjátéka. Az előre hirdetett „Tittilla hadiugy” helyett a karmester betegsége (?) miatt „Boeaccio” adatott. Ama bizonyos betegséget (?) az igazgatóság már előtte való napon tudta s a színhapok méris kiküldtek, mi nem a színhapok betegsége, hanem a karmester betegsége volt.

Hátfőn a de Gubernatis Angelo tiszteletére szán: egyvételé adatott elő. A „Csikós” és a „Koldusdiák” egy-egy változása, és a „Házasság politikája” egy felvonásos vizjáték Szulyovszkytól. Ez utóbbiban Békéssy Rózsa (Wilma) mutatta meg ismét, hogy rövid színpályája daczára bármely első rangú színpad-

nak disze lehet. Kövessy (Táray Lajos) színi tén jól alakított s a vizjáték ennél fogva mulattatóan, élénken folyt le.

Kedden a „Kintornás család” adatott kis számú közönség előtt. A szereplők nem igen buzognak voltak, s különösen Liptay L. ura alakított nagyon elenyésztetve. Kar megmozdult, s a szereplőknek a szereplésük csak úgy lecsúszott, mint a kő a vízbe, mely őt mindig kitüntette.

Szerdán Pálmay Ilka vendégzereplésére vas-ló előkészület miatt szünet volt. Csütörtökön volt Pálmay Ilka első fellépte, mely alkalommal a „Kertészleány” lett színrehozva a vendégművésznővel Mikaela szerepében. Mar megjelenésekor viharos taps fogadta, mely minden egyes dalánál megújult. A castagnette-tet énekelt dal fulminans hatást tett, mely hatást vendégünk ritka szép megjelenése és remek to-llettejei csak fokoztak. A 2. felvonás után négyszer egymásután lett kitapsolva, szóval a színpadon is a megérdemelt fogadtatásban részesült. A zenekart Hunfi ügyesen és sok szakértelemmel dirigálta s teljes elismerésünket érdemli meg. Szinte felesleges mondanunk, hogy a felemelt helyárak daczára a közönség egészen megtöltte a színházat.

Vasutügyi értekezlet Zentán.

A mit két évtized előtt a szabalkai ember a vasutak dolgában ábrándnak tartott, azt manapság mind valósítva látjuk. Rövid 15 év alatt városunk három jelentékeny vasutat kapott, s így a városi hálózat városunkat nem is képzett kedvező viszonyok közé terelte. E valóságos szerencse meg is látszik sok elbizakodottá vált városi atya arczán mert hát ők a vasutat a fejlődés egyedüli emeltyűjének hívén, abban a meggyőződésben élnek, hogy a városnak magának ezután kevés a tenni valója, s hogy összefont karokkal és tátott szájjal vánsi lehet az el nem maradható felvirá-gozást.

Hiába! az emberi gyarló tulajdonok egyike az, hogy a sok mellett a keveset meg-beesülni nem tudja.

Két év előtt a negyedik vonat eszméje is megpendített, természetesen nem itt, hanem másutt, t. i. a Szabalka Ó-becsei szárny-vonat eszméje. Elejét e lap hasábjain komolyan figyelmzettük törvény hatóságunkat e vicinális vasut fontosságára és kiemelve azt is, hogy az Ó-becsei vonalnak Szegedre való terelése nagy hátrány volna városunkra, — ama óhajunk is kifejezés adtuk, hogy maga a törvényhatóság egyértelműen a többi érdekelt közösekkel álljon az ügy körül, s hogy ily módon megakadályozassék a szegedi irány elfogadása és valóstítása.

Törvényhatóságunknál szavaink süket fülekre találtak, — és így igen természetes, hogy a magas eszme máshol átvált emberére, Ez ember pedig nem más, mint a Bics-Bod-rogh megyei alispán: Szankovits Miklós, a k ugyancsek a vasuti ügyben f. hó 19-én Zenta-ra értekezletet hívott össze, előre értesítvén az érdekeltsegek ez értekezlet megtartásáról.

Az értekezletre törvényhatóságunk is meglétt hiva és a városi tanács nem is ké-szett ez értekezletre a főmérnököt, a főkapitányt, és egy pár bizottsági tagot kiküldeni.

Az értekezletre a szabalkai küldöttségen kívül megjelentek a csantavéri, Ó-kanizsai, martonosi, zentai, alai, moholi, petrovoszelei és Ó-becsei kiküldöttek teljes számban és így Schmausz Endre az értekezletet d. e. 10 óra-kor szép és magvas szavakkal megnyitotta, körülvonalozván az értekezlet összehívásának célját és az ügy fontosságát. Először is be-mutatta ifj. Gr. Pejacevits Jánost, a ki az előmunkálatok megtételére engedélyt nyert és annak utána megvitatta a városunkban is-mert és közbeesülés és közszeretben álló Sztankovits Miklós kir. főmérnököt, aki e vicinális vonalra vonatkozó terveket és a költségszámvetést előkészítette.

E bemutatás után Sztankovits főmérnök a tervet és a költségvetést is a mellék vo-nalra ismertetve, és mondván, azok za-batossága nem csak jó benyomást szült, de általános elismerésre talált. Különösen a jö-vedelmezésnek statisztikai adatokra fektetett kimutatása tett jó benyomást, mert hát ezt valóban feltűnő szakértelem és kiváló kontep-tio tanúsításával úgy állította össze, hogy azt a laicus is első áttekintésre megértheti. E munkálatnak egyik legnagyobb becsé az is, hogy abban a legesekélyebb részletek is fel-

vannak ölelve egyszerűséggel és tiszta állít-hatósággal; és így e terv elfogadása kizárja annak a lehetőségét is, — a mi manapság nagyon is gyakori eset, hogy a vasut többé fog kerülni, mint az előíranyozva van.

Sztankovits Miklós után Tripolszki kir. alispán a tervezet technikai részét ismer-tette, és esnos beszédben felhívta az érdekelt községek küldöttei figyelmét e vicinális va-sutnak fontosságára. Ezen ismertetések után felszólalt Varga Károly biz. tag és fölkérte az intéző urakat, hogy a finanszírozásra nézve ismertessék terveiket. Gr. Pejacevits János választott erre, és kerülvén a részletezést ál-talánoságban megérintette, hogy legelőnyösb-b volna, ha az érdekelt községek maguk saját erejükkel építenék ki vasutat is, hogy a fi-nanszírozási tervet praeciszírozása addig meg-sem történhetett, míg nem tudatik, hogy az érdekelt községek mily mérvben járának a vasut felépítéséhez szükséges összeghez.

Ezután az elnökli alispán s közöseket felszólította, hogy egyenként nyilatkozzanak úgy magáról az eszméről, mint arról is vajjon hajlandók-e a szükséges tőke előteremtéséhez hozzájárulni.

Az összes községek kiküldöttei, — ki-vételével az Ó-Kanizsaiaknak, — kedvezőleg nyilatkoztak, és e nyilatkozás fényesen mutat-ta, hogy belőlük a jól felfogott érdek és az ügy fontosságának tudata heszél.

A csantavéri küldöttség csak fejtélesen nyilatkozott kedvezőleg. Az elkészített terv szerint ugyanis az állomás nem érintené a községet. A küldöttség tehát határozottan kijelentette, hogy csantavér csak az esetben hajlandó a szükséges tőkéhez hozzájárulni, ha a tervnek e része megváltoztatik és ha Csant-avér község közvetlen közelében állomást nyer. Sztankovits főmérnök a tervezetet e rész-ben megváltoztathatónak mondta.

Az Ó-kanizsai küldöttséget a terv igen természetesen ki nem elégítette, mert hát a csantavéri irány elfogadása nem jelent mást, mint Ó-Kanizsa mellőzését. Az Ó-kanizsai kül-döttség e szerint azt kívánta, hogy Sztankov-its főmérnök készítené elő a tervezetet az Ó-kanizsai irány mellett is. Az Ókanizsai ki-küldöttek kívánalmához képest el lesz hatá-rozva, hogy Sztankovics főmérnök ez irányra nézve is a költségvetést elkészítve.

Volt egy sajnos jelenség is, a mely kel-lemetlenül lepte meg a vidéki küldötteket. A zentai vizsálykodás mondható egész országban ismeretes. Az is nyílt titok, hogy e vizsály és pártoskodás a zentai társadalmi életet is alap-jában felforgatta. S habár a kiküldöttek mind-egyike ezt tudta, — mindennek daczára senki sem remélte, hogy a Zentaik vizsályszító szenedélyeiket hozzáköszök eme vasuti ügy-höz is, a melyben mindannyiunkat az érdek-közösség összefűz. Hiába a felkorbácsolt szen-vedély előtt eltörpül az érv, a jónak és a hasz-nosnak félreismerhetlen kimutatása.

A zentai küldöttség ugyanis két részre oszlott. Az egyik rész kifogásolja a tervet azért mivel Tornonyoson állomás illetőleg rakodóhely tervezetük. E rész kifogásait tolmácsolta való-ságos tsaszt alakjában egy Kohn nevű gabo-na kereskedő, a ki merészen kimondta, hogy a rakodó helynek Tornonyoson való felállítása egyértelmű a gabona kereskedésnek aryoncsa-pásával a városra nézve. Ez ur szembe állí-totta a zentai termelőt illetve gazdák érde-keit a gabona kereskedők és illetőleg k u-p e e z e k érdekeivel, és ez utóbbiak nagyon is alacsony álláspontjára helyezkedve, bemu-tatta magát annyiban igaz ciceronak, mert hát pro domo sua t. i. zsebének beszélt.

A zentai tapintatos küldöttek nem szó-láltak föl eme monstruozus okoskodás ellen és így Kohn ur boldog meglepődéssel és vi-gyorgó arcczal nézte szörny érveinek hatását. Csak hogy ez sokáig nem tartott, mert hát az alispán és egy szabalkai ügyvéd darabok-ra tepték szét az okoskodását és kimutatták a felszólító szereplésnek nevetségesség voltát. Bizony szép dolog is volna az, ha Tornonyos gaz-dai buzajának a városba való szakéran való szállít-ásáért fizetve in. mázsánként 40—50 krt, holott a Pestra való szállítás sem kóstálna sokkal többet. Hja f a kereskedők egynéme-lyike még az üzletben is kényelmet keres és így a zentai kereskedők azt szeretnék, hogy a termelő gabonáját kénytelen legyen a vá-rosha hozni és lábaik elől rakni. Az okos em-berek gondolkodás módja azerint a vicinális

vasutak rendeltése épen az ilyen mondjuk-kas érdeke érvényesítését megakadályozni.

D. u. két órákor az elnökli alispán ki-mondta a határozatot, amely abból állott, hogy az eszme elfogadtatott, s hogy a terv és a költségvetés minden községgel való közlése elrendeltetett, természetesen azon czelattal, hogy azok azt tanulmány tá gyává tegyék, s hogy így nem sokára képesek legyenek az érdemleges és a részletes tárgyalásba hocsát-kozni. Erre vonatkozólag pedig az értekezés a legrövidebb idő t. i. 14 nap alatt megfog történni.

A küldöttség tagjai ezután Zenta váro-sának tanácsa által a közebédre vendégképen meghívtak. Tavast ezen csak három volt, s így e jelenséget jo jelnek tartjuk nagára az ügyre nézve, mert hát mi tagadás van benne be kell ismerni, hogy mi nálunk nagyon sok-szor az üdvös eszmék a toaszok és anketi-rozások tönkelegében elvesznek.

Hirek.

— Gr. Gubernatis Angelo Szabad-kára utazása alkalmából lett volna egy szónok a ki olasz nyelven zengte volna el dicsým-nusát. A grótot mult hétfőre várták. Előtte való nap az olasz szónok tükör elé állva, poli-turába vágja magát, s elkezd diktóitját ha-talmasan, utolsó próbaként szónokozni. A be-széd végeztével kerdi a szónok édes anyja: Ugyan fiam talán ez azaz olasz diktio, a mire napok óta készülsz? — Igen anyám, ez. — És ez olaszul töl monda? — Igen anyám olaszul. — Különös, mond az anya, én ola-szul soha nem tanultam, és még is minden szót értek diktóitból, mintha bunyevácul len-ne. — Hat édes anyám az csak onnan van, mert az olasz nép a bunyevácutól származik, es nyelvök nagyon hasonlít egymáshoz! Ugyan miért is nem jött el az a Gubernatis? leg-alább tudnók nem-e bunyevácul választolt vol-na a fiatal urnak.

— Kuluncsics József városi főjegyző „József” napjat névünnepeként barátai mint hívott vendégek körében ülte meg. Újjel hi-vatlanul oda vetődött egy kocsmai hős, a kit minden kocsmában megboltok már, s a ki-nek az elhalt Szerela is „keresztapja” volt, és ott oly botrányosan viselte magát, hogy a vendégek elpáhoiták és kilökték. E kis inter-mezzo után tovább folyt a dinom-dánom, s hogy nagyobb baj nem került a dologból, an-nak köszönhető, mert a szolgálatot teljesítő vá-rosi pandurok (?) intervénáltak.

— Egy hivatlan rendőr szerepelt pár nappal ezelőtt a piacon. E rendőr egy földes ur volt, a ki a mellette kissé sebesen hájtó kocsisat prongatva, botjával lovára csapott. A kocsis e nem várt közbejárásra leugrott üle-séből, s a földes ur nyaka közé ragdvala os-torával, „isten adjon”-t sem kiálva kocsi-jával elvágtatott. És az a legjobb, hogy mind-ez a városzház közelében történt. Az így fel-avatott földes ur rendőr aligha dicsékszik e kis élményével, azonban tanalhatott belőle ne légy minden lében kanál.

— Járda elfoglalás. A gőzfürdőbe-vezető utcában Vermes háza előtti pinceszá-torok, melyek a járda nagy részét elfoglalják többizban volt felszólalásunk tárgya. Hetivá-sárokon, midőn az edények ott tartják pia-czukat a gyalogközlekedés rendkívül megvan akadályozva és a járó-kelők kivanak téve an-nak, hogy a nyílt pinceszátorokba buknak és nyakukat szegik. Kapitánysá-gunk f i g y e l m é b e ajánljuk az ügyet, melyben gyors elintézet várunk.

— Kéménytüzek. E hét folyamában két kéménytűz volt. Egyik a Kazinczy utcán Fimpl-féle házban, a másik a Hungaria szál-lodában; mely könnyen veszedelmessé vál-hatott volna, ha a rendőrség élén Antunovits alkapitányval erélyes és gyors intézkedésével közre nem működik. Ez esetről is éreztük egy rendszeres t ű z o l t ó c s a p a t hiányát. De vajon hol nyugszik Szalay ügyvéd indít-ványa?

— Eljegyzés. Buday János kir. trvszé-ki bíró eljegyezte Bóbies Mariska k. a. Tartós boldogságot a kötedő frigyhez.

— Postáról. Korábbi felszólalásunknak ugy látszik nincs hatása. A postán naponta fordulnak elő esetek, melyek a közönség méltatlankodását idézik elő. Jó volna, ha a posta-főnök a szolgálati szabályzatot felolvasná, a postatiszt uraknak kiknek egy része ugy át-szik, azt semmibe sem veszi. Az utalványok kat kezelő postatiszt ellen merült fel több pan ase a közönség köréből, különösen, hogy tets ész szerint várakoztatja a publicumot és egyes ket részesitenek kegyes protecciójukban és még ő neki áll feljebb, ha az ellen valaki felszólal. Kéjük a főnököt tegyen már valamit, hogy e folyton megújuló panaszok végre megszün-jenek, nehogy felsőbb helyen kelljen orvoslás keresni.

— De Gubernatis Angelo olasz tudos látogatása volt mult hétfőre kilátásba helyezve. A látogatás ugyan sajnálatunkra elmaradt, de

nem maradhatott el a már megrendelt bankett. Eljötték Zichy Jenő gr. és Jankovits Aurél, a városunknak több jelenleg irányadó főfia nem mulasztotta el olyan fényes alkalmat, hogy 5 frtról 2 frtra leszállított mérsékelt áron nyálhassa egy kegyelmes és egy méltóságos ur mellett a tányért. Különben a bankettet már csak azért is meg kellett enni, mert a halneműek kezdtek nem jól találni magokat a mulandó világban. Hát bizony Antunovits ur „törököt fogott“ az olasz tudós helyett, és így neve aligha kerül Gubernatis könyvébe. Pedig számított rá.

— **Pálmay Ilka** a népszínház első rangú színésznője szerdán este néhány vendégjátékra városunkba érkezett. A kiszálláskor Mándoky üdvözölte őt pár szóval, Mándokyné pedig egy szép kaméla csokrot adott át. A perronon oly nagy volt a tolongás, hogy a művész nő alig juthatott kocsijához. A közönség folytonos éljenzése s a kinlevő zenekar által huzott „Rákóczy induló“ hangjai mellett ezután lakására a „Pest“ szállodában hajtatott, hol ismételve megköszönte a szívélyes fogadtatást.

Irodalom.

Bernardi sokszorozó táblázata.

A losonezi „Kármán-Társulat“ sajtója alól e napokban igen érdekes mű került ki, melynek címe: „Legzélszerűbb sokszorozó táblázat. Számítási és sajtóhibák nélkül. Összeállította Bernardi István, a m. kir. állami vasutak (losonezi üzletvezetőségének) hivatalnok-a.“ Oly hasznos munka ez, melynek épen úgy mint a naptárnak egy irodából sőt egy házból sem szabad hiányoznia; de különösen nélkülözhetetlen ezen sokszorozó táblázat kereskedőknek, üzletembereknek, számfelteknek, könyvelőknek, katonai számvevőknek, számvé-
vő altszetteknek és egyáltalában minden számo-
lással foglalkozó egyéneknek, mert általa sok időt és fáradságot kímélhetnek meg, ugyanis csak egy pillantást kell vetniük az előttük álló, fekvő vagy felfüggetett táblázatra és rögtön pontosan megadják, hogy például mennyi 79-szer 97.

Szerző több éven keresztül szakadatlanul számolásal való foglalkozása közben szerzett tapasztalata után állította a szorzási táblázat, melyet elkészítte után maga is gondosan átvezetett és azután meg néhány hivatalnoktársai által átvezetett. Így került sajtó alá és a kefelevonatot szerző ő maga két teljesen megbízható egyén hátszerezésével az igazság és csak azután, hogy hibáit az ő megfigyeltől, sztereotipizált Bernardi táblázatát, úgy, hogy egész megnyugvással írhatta a czimlapra: „Számítási és sajtóhibák nélkül.“

A mint a sokszorozó tábla mellő adott rajz mutatja, azt többféle alakban mint például tabella, könyv, vagy forgatható keszűk alakjában lehet a tenforgó szükséghez képest használni; de szerzőtől a „Losonez és Vidéke“ kiadóhivatala úján csak jó erős diógyori meitett papirosra nyomtatott nagy táblázat alakjában kapható 30 kr. e. 35 kr. nek levélblyegben vagy készpénzben való beküldése után bérmentesen küldi meg a „Losonez és Vidéke“ kiadóhivatala a művet, melyet ezennel még egyszer az érdeklődtek nyelvére a legmelegebben ajánlunk.

A „Képes családi lapok“ 25-ik számanak tartalma: A női nevelés. (Elbeszélés vége.) Majjhényi Flóriától. — Tavasz felé. (Költmény.) Dalmady Győzőtől. — Csoda. (Köz.) Sacher-Masochtól. — Esküvő fejezetek közt. (Elbeszélés folytatása.) Sziklay Jánostól. — Ujabb írások. (Vázlatos jellemrajzok: XVIII. Reviczky Gyula, XIX. Bereczik Árpád, XX. Kis József.) — Szerencsésen partot értek. (Képpel.) — Csak boszantnak. (Költmény.) Prém Jozseftől. — Tiszta tűz. (Regény folytatása.) Szentiványi Emiltől. — Gábor diak (Vig elbeszélés.) Schack Bélától. — A két fogoly. (Elbeszélés folytatása.) Heysse Pál után dr. Borsos Gábertől. — Márczius tizenötödike. (Heti tárcza.) Bolygótól. — Képmagyarizatok. — Mindenféle.

Képeink: Megzavart lakoma — A kedvencez eziza. — Szerencsésen partot értek. Mellékelt: Az „apa és fia“ című eredeti regény 177—192 oldala. A borítékon: Heti naptár. — Királyséta. — Csillag rejtvény. — Kereszt-talány. — Talányok megfejtése. — Megfejtők névsora. — Jutalmak. — Hymen. — Gyászrovat. — A szerkesztő postája. — Hirdetések. Előfizetheti: Méhner Vilmosnál, Budapest IV. ker. papnövelde utca 8 sz. Egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr.

Vettük a „Gondúzó“ 26 számát a következő változatos tartalommal: „Az új főispán“ regény, Tolnai Lajostól; „Pompás ország sátrya“ Endrődi Sándortól; „A végzet“ regény, Margitay Dezsőtől; „Ki tette?“ beszély írta Kazál Emil; „Székely támad, székely bánja“ történelmi regény P. Szathmáry Károlytól; Egy kis tévedés, adoma Szini Péter-től; „A gránátköves asszony“, Maritt E. leg-
ujabb regénye, fordította Mártonffy Frigyes. A végzetes levél, humoresk. Ezeket követi a boríték érdekes tartalma, u. m. A magyar azasszony, vegyesek, talányok, talányfejtők

és a szerkesztői posta. A minden vasárnap megjelenő „Gondúzó“ előfizetési ára: negyed-
évre 1 frt 50 kr. Az előfizetési ének Székely Aladár kiadó tulajdonoshoz küldendő: Budapest, VII. dobuteza 14. Fgyelmeztet-
jük olvasóinkat e kitűnő lapra, mely apríl 1-én a harmadik évfolyamába lép. A kiadó mindenki-
nek szolgálatát ingyen és bérmentve, ki e végre hozzá fordul.

Közegészségügy.

(A tulajdonképeni ezen országban uralkodó betegség.)

Mint valamely tolvaj, éjjel lép ez meg bennünket. Némelyek mell- és oldalnyílásban, olykor derékfájásban is szenvednek, bágyadság és álmoság által lepetnek meg. szájuk íze rossz, különösen reggelenként, a fogakra bizonyos tapadós nyák rakódik le, étvágyuk rossz, gyomruk mint egy kő nyomja valami, s olykor gyomrukban bizonyos zsibbadtságot éreznek, mely étkezés által el nem oszlatható. — Szemei beesnek, kezei s lábai hidegek s tapadósak, kis időre rá köhögés áll be, eleinte csak száraz, néhány hónap multával azonban bizonyos zöldes színű kiköpéssel párosulva, az illető folytonos bágyadságot érez, az atom nem hozza meg neki a kellető pihenést, azonfelül idegesség, ingerültség s roszkedvűvé válik, bal sejtelmek gyotrik, ha hirtelen felkel, szédülést érez, s az egész világ keringeni látszik véle, belei eldugulnak, bőre olykor száraz és torro lesz, vére megsűrűsödik s megalszik, szem tehere megsárgul, vízetele csekély s setetszű, s hosszabb ideig való állás mellett üledék válik ki belőle, továbbá az etel gyakran telibőg, mi közben néha edeses néha pedig savanyus ízt érez, mit gyakorta szivdobogás követ, látása elvész, szemei előtt setét foltozat lát, s a legnagyobb fokú kimerültség és elgyengülés vesz rajta erőt. — Mind ezen körülmények felváltva lépnek fel, s bizony felvehető, hogy az ország népességének majdnem egy harmada ezen betegség egyik vagy másik nemében szenved. — Tapasztaltatott hogy ezen betegségnek lényege az orvosok által gyakran felreismertett, némelyek majbaj gyanaant, mások által mint emozsietlenség, ismet mások által mint veseseg sz. letű gyógykezelve, amikor, hogy ezen különböző gyógykezelések közül csak egy is sikeres lett volna, míg ellenben a „Shaker kivonat“ ezen betegséget minden egyes esetben tökéletesen elhárította. Ezen kitűnő gyógyszer valamennyi aadó felsorolt gyógyszer-tartarban megkapható.

Oly egyéneknek, kik dugulásban szenvednek, a Seigel-féle has-hajtó labda csokra is van szükségök, a „Shaker-kivonattal“ kapcsolatban. A Seigel-féle has-hajtó labdacsok meggyógyítják a dugulást, elűzik a lázt és a meglulást megszabadítják a tofajástól s elfojtják az epekiomlést. Ezek a legbiztosabb, legkellemesebb s egyszerűs mind a legtokeletesebb labdacsok minden eddig kiserletek között. A ki ezekkel csak egy kiserletet is tett, azok használatát bizonyára nem fogja abban hagyni. Euyhede-
den s minden legkisebb fájdalom előidézése nélkül hat.

Ara egy palaczk „Shaker-féle kivonata-
nak“ 1 frt 25 kr., 1 doboz „Seigel-féle has-
hajtó labdacsoknak“ 50 kr.
Magyarországi főraktár:
Budapest, Török József gyógyszer-tára ki-
rály-utca 12. Szabadka Milassim illés gyógy-
szertára.

Vasuti menetrend 1885. január 1-től.

Szegedtől-Eszékig	5 von.	7 von.	9 von.
Szegedről indul	— 01	3.30	10.55
Horgos „	6.45	4.16	11.50
Pálios „	7.26	4.50	12.31
Szabadka „	8.—	6.—	2.20
Bajmok „	8.40	7.08	3.45
Militics „	9.26	7.57	5.42
Zombor „	10.25	8.35	5.40
Szt.-Iván „	10.43	9.10	6.21
Szóna „	11.02	9.33	6.52
Gombos érkezik	11.4	9.48	7.11
Erdődről indul	12.30	11.25	
Dálya „	1.40	12.05	
Dráva-Szarvas indul	2.03	12.28	
Eszékre érkezik	2.35	1.—	

Eszéktől Szegedig	6 von.	8. von.	10 v.
Eszékről indul	12.20	3.80	
Dráva-Szarvas indul	12.53	4.03	
Dálya indul	1.58	4.55	
Erdődre érkezik	2.14	5.11	
Gombosról indul	3.14	6.33	8.15
Szóna „	3.27	6.54	8.39
Szt.-Iván „	3.41	7.15	9.06
Zombor „	4.08	7.58	10.10
Militics „	4.24	8.23	10.40
Bajmok „	5.02	9.21	11.53
Szabadka „	6.30	10.35	2.33

Pálios „	6.46	10.51	2.55
Horgos „	7.24	11.24	3.45
Szeged érkezik	8.—	12.—	4.30
Szabadkától Bpestig. 403 v. 411 v. 413 v.			
Szabadka indul	6.07	2.05	10.40
Kis-Körös érkezik	7.44	4.13	1.20
Kis-Körös indul	7.51	4.23	1.30
Budapest érkezik	10.58	8.15	6.10
Budapestről Szabadkára 412 v. 404 v. 414 v.			
Budapest indul	6.40	3.50	9.—
Kis-Körös érkezik	10.41	6.34	1.29
Kis-Körös indul	10.51	6.41	1.39
Szabadka érkezik	12.57	8.20	4.30
Szabadka indul	2.20	8.40	6.—
Szabadkától Zimouyig 412 v.			
Szabadka indul	1.28		
Csantavér „	2.00		
Topolya „	3.30		
Kis-Hegyes-Fekete- [hegy indul	3.00		
Verbász-Kula indul	3.29		
O-kér indul	3.54		
Kiszács indul	4.15		
Ujvidék „	4.52		
Pétervárad indul	5.08		
Karlóca „	5.27		
India érkezik „	6.29		
Mitrovica III. érkezik	5.25		
Mitrovica III. a. ind.	12.—		
Zimony érkezik	8.07		
Zimonyból Szabadkára 411 v. 403 v.			
Zimony indul	6.44	11.38	
Mitrovica III. érkezik	5.15		
Mitrovica III. a. ind.	12.—		
India indul	8.21	1.01	
Beeska „	8.49	1.26	
Karlóca indul	9.23	1.58	
Pétervárad indul	9.39	2.13	
Ujvidék „	10.03	2.36	
Kiszács „	10.32	3.04	
O-kér „	10.54	3.25	
Verbász-Kula indul	11.24	3.54	
Kis-Hegyes-Fekete- [hegy indul	11.53	4.16	
Topolya indul	12.29	4.45	
Csantavér indul	12.59	5.09	
Szabadka érkezik	1.27	5.42	
Szabadka indul	2.20	6.—	

Felölös szerkesztő és kiadó felelősök:
SZALÁY LÁSZLÓ A.

HIRDETÉSEK.

400|884. vgh. sz.

Árverési hirdetmény

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szabadkai kir. járásbíróóság 9223|1884. sz. végzése által Gfeller Sándor végrehajtó javára Mándoky Béla elien 1460 frt — kr töke, ennek 1884. év deez. hó 18-ik napjától számítandó 6 0/10 kamatai és eddig összesen 52 frt 30 kr. perkoltsági követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt. és 1222 frt 70 krra becsült színházi könyv és ruhatárból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 9476|1884. számú kiküldetett rendelő végzés folytán a szabadkai színháznál leendő eszköz-
lésére 1885-ik év márczius hó 30-ik napjának dél e. 9 órája határidőül kitű-
zetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árve-
résen, a legtöbbet ígérőknek becsáron alul is eladatni fognak.

Kelt Szabadkán, 1885-ik évi márcz hó 16. napján.

Csernyus Zsigmond,
kir. bir. végrehajtó.

18—19. 1885. sz.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bir. végrehajtó az 1881. évi 60. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az almási

kir. járásbíróóság 3686, 3687. számú végzése által Hesser Ignác végrehaj-
tató javára Puhl Antal végrehajtást
szenvető ellen 129 és 143 frt 27 kr.
tőke, ennek 1884. évi június 12. nap-
jától 6 száz. kamatai 45 frt 45 kr per
és végrehajtás folyamodási 14 frt 58
kr végrehajtási költség erejéig elren-
delt kielégítési végrehajtás alkalmával
bíróilag lefoglalt és 335 frtra becsült
gabonák, butor és ágyneműek, 5 ma-
lacz, 1 tehén, hordók, széirosta, bor
stb. álló ingóságok nyilvános árverés
útján eladatnak.

Mely árverésnek a 242|1885. szá-
mu kiküldetett rendelő végzés folytán
a helyszínen vagyis Katymáron a köz-
ségházán leendő eszközésére 1885. évi
márczius hó 31 napjának délelőtti 9
órája kitűzetik és ahhoz a venni szán-
dézók oly megjegyzéssel hivatnak
meg, hogy az érintett ingóságok ezen
árverésen az 1881. évi 60. t. cz. 107.
§-a értelmében a legtöbbet ígérőknek
becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vétel-
ára az 1881. évi 60 t. cz. 108. §-á-
ban megállapított feltételek szerint fog
kifizetetni.

Kelt Almáson 1885. mártius hó
20. napján.

Grünfelder Antal
kir. bir. végrehajtó.

„A gondúzó“

szépirodalmi hetilap.

F. évi ápril hó eisejével harma-
dik évfolyamába lép es rövid fennat-
lása óta, rendkívül dus és változatos
tartalmával fogva oly pártolásnak ör-
vend, mely az irodalom terén valóban
paratlanul áll hazánkban.

A „Gondúzó“ erkölcsöt remesítő
és lelket művelő, érdekesítő és gon-
dolat űző olvmányaival kimeríthetlen
tárházat képez családok és egyesek
számára.

A „Gondúzó“ munkatársai: P.
Szathmáry Károly, Tolnay Lajos, Ko-
moey József, Kiss József, Margitay
Dezso, Mikszáth Kálmán, Szana Tamás,
Tóth Endre, Vértesi Arnold, Kazár
Emil, Rajszaki Károly, Endrődi Sándor,
Balázs Sándor, Dalnidy Győző, Prém
József, Hentaller Lajos, Sziklay János,
Reviczky Gyula, Palágyi Lajos, Lévy
Sándor. stb. stb.

A „Gondúzó“ továbbá megkezdte
„A gránátköves asszony“ Maritt E.
világhírű regényének közléstét egyedül
jogositott magyar fordításban, mely
regény egyszerre hat nyelven jelenik
meg.

Végre pedig örvendve említjük
meg, hogy Jókai Mór és Beniczky
Báza Lenke kosszorú írónk ígérété
birjuk, hogy a „Gondúzó“ számára írni
fognak, miáltal oly kellemes helyzetbe
jutottunk, hogy hazánk irodalmi kitű-
nőségei csoportosítsuk lapunk körül.

A „Gondúzó“ megjelen minden
vasárnap 3 1/2 ivnyi tartalommal és
ára a bérmentes széküldéssel együtt
negyedévre csak 1 frt 50 kr. félévre
3 frt.

Mutatvány számmal mindenkinek
szivesen szolgálunk ingyen és bérmen-
ve. ki e véget hozzánk fordul.
Az előfizetési pénzek legzélsz-
rűben posta utalvánnyal a „Gondúzó“
kiadóhivatalához küldendők.

Székely Aladár
a „Gondúzó“ kiadó tulajdonosa
Budapest, dob-utca 14.

Egy lakház a tanítónőké-
pezde és ifj. Vojnits Lukács
úr háza között

**szabadkézből
eladó!**

Értesítést ad a tulajdonos
Hevér Ignác,

A torontálmezei gazdasági kiállításon 1884-ben **EZÜST DISZ-OKLEVELET** nyert.
 A bécsi 1883. évi nemzetk. győzelem. kiállításon **EZÜST ERMET** nyert.
 A triesti 1882. évi kiállításon **BRONZ-ERMET** nyert.
 A erdői 1880-ik évi országos kiállításon **ELISMERÉSI OKLEVELET** nyert.

A MOHAI ÁGNES FORRÁS

hazánk egyik legszépesebb
S A V A N Y U V I Z E

Kitűnő szolgálatot tesz főleg az emésztési zavartól s a gyomornak az idegrendszer bántalmán alapuló betegségeiben. Alulában a víz mindazon körökönél kiváló figyelmet érdemel, melyekben a szervi élet támogatása és az idegrendszer működésének fölfokozása kívánatos.

Borral használva kiterjedt kedveltségnek örvend.

Kizárólagos Főárusok: **Edesku ty L.** m. kir. udv. szállítónál, Budapestben.

Ugyancsint kapható minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Az 1884-ik évi elszállítás **1,500,000 palackk.**

Szabadkán kapható: Farkas József, Hlg. m. Ágoston, Puchner Károly és Singer Adolf uraknál.

2-12.

64|1884 v. k. sz.

Arverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX t. cz. 102. §-sa értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szabadkai kir. járásbiróság 1594|885. számú végzése által Puckel György végrehajtata javára Katz Antal és neje Banek Mária elleni o. é. 1000 frt tőke és jár. iránti ügyében végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 1160 frt 20 krra becsült építkezési szerelvények és házbutorokból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak, mely árverésnek a helyszínén (alperesek lakásán 4. körben leendő eszközlése 1885. évi márczius hó 28-ik napjának reg. 8. órája határidőül kitétik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen a legtöbbet ígérőnek, szükség esetében becsáron alól is eladatni fognak.

Szabadkán, 1885. évi mártius hó 18. napján.

Strasser Henrik
 kir. bir. végrehajtó.

Mindent probálatok és a mi jó azt megtartásatok.

Ezer meg ezerszer jónak bizonyult és orvosi tekintélyes bizonyítványai és magánosok által kitüntetett készülékek.

Dr. Miller moha-szőrpe, meglepő hatású köhögéssnél, rekedtségnél, nyakfájásnál, elnyálgosodásnál, kezdődő tüdőbajnál, általában a légzési szervek minden affectiójánál. Tégelyekben gyermekek és felnőttek számára. Egy tégely 50 kr.

Dr. Miller praeserrativ balzsama göresök ellen. E balzsam kitűnő és ajánlatik gyomorfájdalmaknál és göresöknél, gyomorhurutoknál, felfűvódásoknál, hányásoknál, hasmenéseknél, kólikánál csaknem azonnal használ. Továbbá ajánlható idült és kimerítő betegségeknek, a menyiben az emésztést lényegesen előmozdítja. E főfűző szesznek különösen falu helyen egy háznál sem szabad hiányozni. Egy palack ára 1 frt 50 kr, fél palack 80 kr.

Miller tyukszem-balsam csalhatatlan szer a tyukszemek, szömőcsing és fájdalmas bőrkeményedések ellen, ára egy dobozban levő palacknak használati utazítással és ecsettel együtt 60 kr.

B E K Ü L D E T E T T.

Tíz évvel ezelőtt bal talpamon egy keményedés kezdődött, mely minden kigondolható szernek alkalmazása dacára mindegyre rosszabb lett. Miller tyukszem-balsamnak 10 napos használata után, e keményedés fölengetett úgy hogy körömmel egy borsó nagyságu tyukszemet vehettem ki. E naptól kezdve a keményedés mindegyre jobban elenyésztek, úgy hogy én mint hetvenkét éves aggastyán ismét fájdalmom nélkül járhatok. Miller tyukszem-balsam tehát saját tapasztalásomból mindenkinek őszintén ajánlhatom.

1884. augusztus 23.

Telekfalvai Karácsoni
 só-tiszt.

Szabadkán valódián egyedül Paskay Ernő fűszerkereskedő urnál kaphatók.

Főraktár: Miller J. gyógyszerész Brassóban.

4-14

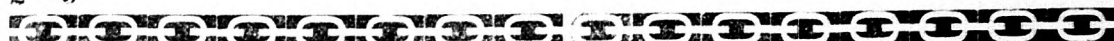

H I R D E T M É N Y.

Két év óta legjobb forgalomban levő, s a jegűjebb „Ganz“-féle henger rendszer szerint jól felszerelt, s a magyar államvasut mentében fekvő gőzmozgóm, mely kiváló megrendelő összeköttetéssel, s évenként mintegy 24,000 métermáza örlési képességgel bír, és kenyér lisztre való három külön járattal ellátva, a tulajdonos betegeskedése miatt nagyon kedvező fizetési feltételek mellett eladó, cseleget bérbeadó.

2-3

Bővebb felvilágítás a kiadókivatalban szerezhető.

Nincs többé köhögés.

Az Egger-féle mellpasztilla; évek óta egyike a legkellemesebb a legkitűnőbb szer köhögés, rekedtség, nyakbajok, mell és tüdőbántalmak ellen. Egy eredeti doboz 25, 50 kr és 1 frt.

Az Egger-féle szoda pasztilla amerikai gépekkel tömörítve, nagy szoda tartalom és kiválóan kellemes, a légzést üdítő izzel bírnak, sikeres gyógyhatással a legelavultabb gyomor- és altest bántalmaknál, gyomorgörcs, görvély gyomorhív és dugulásoknál.

Egy eredeti doboz 30 kr.

Főraktár Magyarország részére, *Török József* gyógyszerész urnál. Budapest király-utca. Azonkívül Szabadkán *Joó Károly, Gálffy György, Brenner Ferencz, Milassin Illés* gyógyszerész uraknál.

Fakereskedési üzlet megnyitás.

Alulírott tisztelettel tudomására hozza a n. é. közönségnek, hogy a zombori uton (előbb Milkó-féle fakereskedés) egy egészen újonan és dusan berendezett fakereskedés üzletet nyitott, melyre a n. é. közönség becses figyelmét felhívja.

Szabadka 1885. mártius hó 7-én.

REINER LAJOS
 fakereskedő.

3-3

